

International Educational Corporation
National University “Odesa Law Academy”

INNOVATION AND INTERNATIONALISATION IN HIGHER EDUCATION

**PROCEEDINGS
of the British–Ukrainian Conference**

*London,
16 October 2025*

ІННОВАЦІЇ ТА ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ У ВИЩІЙ ОСВІТІ

**МАТЕРІАЛИ
британсько-української конференції**

*м. Лондон,
16 жовтня 2025 року*

Odesa
“Yurydychna Literatura”
2025

UDC 378(410:477)(063)

I-64

Edited by **S. V. Kivalov**, Doctor of Law, Professor, Academician

Executive Editor: **D. A. Minchenko**

Innovation and Internationalisation in Higher Education : proceedings of the British-Ukrainian Conference (London, 16 October 2025) = Інновації та інтернаціоналізація у вищій освіті : матеріали британсько-української конференції (Лондон, 16 жовтня 2025 року) / edited by S. V. Kivalov ; executive editor D. A. Minchenko ; International Education Corporation ; National University “Odesa Law Academy”. — Odesa : Yurydychna Literatura, 2025. — 520 p.

ISBN 978–966–419–457–7

The proceedings of the British-Ukrainian Conference “*Innovation and Internationalisation in Higher Education*” are devoted to the development of joint educational and research initiatives, strengthening academic mobility, and promoting the exchange of experience between the academic communities of both countries. They also highlight the creation of new formats of cooperation in the fields of research, technology, and innovation. The implementation of British educational practices and international standards serves as a key factor in reforming the higher education system of Ukraine, contributing to its modernisation and successful integration into the European and global educational and research space.

UDC 378(410:477)(063)

Матеріали британсько-української конференції «*Інновації та інтернаціоналізація у вищій освіті*» присвячені розвитку спільних освітніх і наукових ініціатив, посиленню академічної мобільності, обміну досвідом між науково-педагогічними спільнотами двох країн, а також створенню нових форматів взаємодії у сфері досліджень, технологій та інновацій. Застосування британських освітніх практик і міжнародних стандартів є важливим чинником реформування системи вищої освіти України, сприяючи її модернізації та успішній інтеграції в європейський та міжнародний освітній і науковий простір.

The materials are published in the authors' editions.

The authors bear full responsibility for the quality, accuracy, and originality of their contributions.

© International Educational Corporation, 2025

© National University “Odesa Law Academy”, 2025

ISBN 978–966–419–457–7

Несторук Н. А.

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки та методики викладання,
Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ

Чикунів П. О.

кандидат технічних наук, доцент,
доцент кафедри інформаційних технологій,
Національний університет «Одеська юридична академія»

ПРАГМАТИЗАЦІЯ ОСВІТИ НА ЗАСАДАХ ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ

Натепер виникає необхідність у розробці певних організаційно-технологічних рішень у чинній педагогічній практиці, спроможних забезпечувати активізацію навчально-пізнавальної діяльності студентів, стимулювати їх фахову мотивацію, що у підсумку має сприяти успішності і, безперечно, досягненню належного рівня фахової компетентності майбутніх фахівців. Контекстуальна взаємодія таких організаційно-технологічних рішень з цільними методами педагогічної діяльності продукує діяльнісні феномени, які прийнято називати освітніми технологіями [2, с. 43–44]. Залежно від цільових пріоритетів освітньої технології відбувається її змістово-функціональне наповнення, завдяки якому в навчанні забезпечується можливість поєднуватися певними мотиваційними інструментами пізнавальної діяльності. Такого роду інструменти можуть мати як фахово чи предметно обумовлену, так і загально-розвивальну або еґо-обумовлену природу, але в будь-якому випадку вони неодмінно пов'язані з когнітивними процесами особистості.

У цьому контексті прагматизація освіти розглядається як спрямування навчального процесу на досягнення конкретних і вимірюваних професійних результатів, забезпечення застосовності знань у реальних виробничих і життєвих ситуаціях. Такий підхід передбачає домінування практичної складової навчання, що набуває реалізації через використання проблемно орієнтованих завдань і професійно значущих ситуацій.

Це, своєю чергою, актуалізує проблемно орієнтовані підходи, які забезпечують поєднання теоретичної підготовки з практичною діяльністю студентів у ситуаціях професійного вибору.

Мета роботи полягає у позиціюванні методів проблемного навчання як практичного, реалістичного та орієнтованого на результат інструмента фахової підготовки в системі вищої освіти.

На етапі констатуючого експерименту застосовувались такі методи дослідження мотивації студентів до вивчення фахово орієнто-

ваних дисциплін: анкетування для визначення загального ставлення студентів до навчання, рівня мотивації до вивчення фахово орієнтованих дисциплін; спостереження за особливостями діяльності студентів на заняттях у звичайних умовах; особисті бесіди зі студентами; проведення тестових завдань з навчальних дисциплін для встановлення прогалин у засвоєнні матеріалу та підготовки проблемних ситуацій задля сприяння усуненню виявлених прогалин у максимально короткий термін; з'ясування достовірності отриманих результатів за допомогою статистичних методів.

В межах з'ясування можливостей з активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів здійснено розробку проблемних завдань виробничого характеру [5, с. 134–135], тестових завдань для поточного і підсумкового контролю знань студентів, питань для самоконтролю студентів, а також інструкцій до виконання практичних та лабораторних робіт (експериментів) із застосуванням проблемних ситуацій, скореговано зміст навчальних програм професійно орієнтованих дисциплін відповідно до вимог сучасного ринку праці.

Організаційно-педагогічні засади освітньої діяльності передбачають мотиваційне супроводження як інструмент внутрішнього стимулювання, що реалізується шляхом використання проблемних ситуацій фахово орієнтованого спрямування.

У дослідженні [4, с. 41–48] проаналізовано феномен емоційного реагування особистості в екзистенційному вимірі, що дозволяє глибше усвідомити роль емоцій у процесі пізнання та прийнятті рішень, зокрема під час подолання інтелектуальних утруднень у навчальній діяльності.

Зважаючи на зазначене, збільшено використання проблемних ситуацій для формування вмінь практичного застосування знань, включаючи самостійні, а також творчі завдання. Психологічне підґрунтя такої позиції базувалося на тому, що окрім мислення пізнавальна діяльність починається лише тоді, коли студент зустрічається з якимись інтелектуальними утрудненнями, які вимагають уваги, сутнісного сприйняття, пам'яті, тобто цілісності функціонування психічних процесів, сполучених із психічними витратами і зусиллями. Впливаючи на психічний стан студентів завданнями, що містять проблемні ситуації, досягнуто високу емоційну активність внаслідок розкриття професійного й життєвого значення проблем. Емоції — це пряма відповідь на стимуляцію навколишнього середовища і, спираючись на емоції, людина виконує необхідні дії та досягає поставлених цілей [4, с. 43].

Вирішення завдання, яке передбачало аналіз впливу проблемних ситуацій на активізацію навчально-пізнавальної діяльності та її якісні показники, передбачало використання статистичних методів, результати яких були оприлюднено в роботі [6, с. 1]. У межах педаго-

гічного експерименту охоплено дві академічні групи студентів спеціальності «Інформаційні технології» загальною чисельністю 58 осіб. Застосування методів проблемного навчання забезпечило статистично значуще підвищення результатів поточного й підсумкового контролю: середній показник успішності експериментальної групи зріс на 12,4 %, тоді як у контрольній групі приріст становив лише 3,1 %. Додатково зафіксовано зростання показників навчальної мотивації на 15–18 %, що підтверджує підсилення внутрішніх мотивів навчання та зацікавленості студентів у досягненні фахових результатів.

Порівнюючи отримані в експерименті результати досліджень з дослідженнями [1, с. 527; 3, с. 92; 7] ми дійшли висновку, що використання засобів проблемного навчання дозволяє найбільш послідовно долати суб'єктивні труднощі, які є наслідком різного рівня навченості; надавати гнучкості системі навчання. Це дозволяє зробити процес навчання більш ефективним і зрозумілим, придатним для застосування фахових знань і умінь в реальних життєвих і виробничих ситуаціях; оптимізації навчально-пізнавальної діяльності студентів, яка досягається за рахунок мотивації, посилення зацікавленості у результатах навчання, дієвості зворотного зв'язку, адаптивності. Активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів методами проблемного навчання дозволяє досягти позитивного навчального ефекту.

Впровадження у систему підготовки фахівців методів проблемного навчання, проблемних ситуацій фахового спрямування, сприятливого мотиваційного та емоційного супроводження дозволило досягти активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів і тим самим підвищити їх академічну успішність.

Окрім того, отримані результати узгоджуються з сучасними європейськими підходами до посилення практичної спрямованості освіти та можуть бути використані в українсько-британських проєктах з модернізації фахової підготовки майбутніх спеціалістів. Виявлені в експериментальному дослідженні тенденції дають підстави вважати за доцільне поширення розроблених заходів на інші заклади вищої освіти.

За результатами проведеного дослідження підтверджено ефективність прагматизації освітнього процесу, що реалізується завдяки впровадженню методів проблемного навчання та забезпеченню практикоорієнтованого змісту професійної підготовки. Такий підхід сприяє цілеспрямованому формуванню у студентів здатності застосовувати здобуті знання у реальних виробничих ситуаціях і тим самим підвищує їхню конкурентоспроможність на ринку праці.

Отже проблемне навчання виступає інструментом, здатним забезпечити сталі позитивні результати в підготовці конкурентоспроможних фахівців, зорієнтованих на інноваційний стиль мислення та професійну самореалізацію.

Список використаних джерел

1. Colagrande E. A., de Assis Martorano S. A., Arroio A. Views of a group of pre-service science teachers on the use of experimental activities in science teaching. *Problems of Education in the 21st Century*. 2017. Vol. 75(6). P. 525–534.
2. Glossary of educational technology terms. Paris: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. 250 p. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000060725/PDF/060725qaa0.pdf.multi> (дата звернення: 28.10.2025).
3. Márquez L. M. T., Llinás J. G., Macías F. S. Collaborative learning: use of the JIGSAW technique in mapping concepts of physics. *Problems of Education in the 21st Century*. 2017. Vol. 75(1). P. 92–101. URL: <http://journals.indexcopernicus.com/abstract.php?icid=1232395> (дата звернення: 26.10.2025).
4. Melnik V. V. Fear phenomenon in existential philosophy. *Anthropological measurements of philosophical research*. 2017. Vol. 11. P. 41–48. doi: 10.15802/ampr.v0i11.105476.
5. Nestoruk N. A., Chykunov P. O. Optimization of the technology of mastering competence complex for professional activity of electromechanical engineers. *Science and education*. 2017. Vol. 10. P. 133–138. doi: 10.24195/2414–4665–2017–10–18.
6. Prokop Y., Nestoruk N., Chykunov P., Trofymenko O. Impact of a problem-based approach on IT student learning. *2024 IEEE 19th International Conference on Computer Science and Information Technologies (CSIT)*. Lviv, Ukraine, 2024. P. 1–4. doi: 10.1109/CSIT65290.2024.10982647.
7. Рибак Н. І. Методи активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів. 2018. URL: http://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/13690 (дата звернення: 25.10.2025).

Пеліван О. К.

кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов
Національного університету «Одеська юридична академія»

РОЛЬ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ФОРМУВАННІ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ МОЛОДІ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ

У роботі досліджується роль правоохоронних органів у формуванні правової культури молоді в умовах змін у системі освіти. Розглядаються чинники, що ускладнюють правове виховання, сучасні форми співпраці освітніх закладів з правоохоронцями, а також інноваційні підходи у цифровому середовищі. Зазначається, що для ефективної профілактики правопорушень та розвитку правосвідомості молоді необхідна системна взаємодія між освітою і правоохоронною діяльністю.